

artikel 17, det konkrete indhold af de erstatningsbetingelser, som denne jernbanevirksomhed skal anvende, selv om organet efter national ret kun har mulighed for at erklære sådanne erstatningsbetingelser for ugyldige?

- 2) Skal artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1371/2007 af 23. oktober 2007 om jernbanepasagerers rettigheder og forpligtelser fortolkes således, at en jernbanevirksomhed i tilfælde af force majeure kan se bort fra pligten til erstatning af billetprisen, enten ved analog anvendelse af udelukkelsesgrundene i forordning (EF) nr. 261/2004, forordning (EU) nr. 1177/2010 eller forordning (EU) nr. 181/2011 eller ved inddragelse af de ansvarsfritagelsesgrunde, der omhandles i artikel 32, stk. 2, i de fælles regler for kontrakten om international befordring af passagerer og bagage med jernbane (»CIV«) (forordningens bilag I), også i tilfælde af erstatning af billetprisen?

(¹) EUT L 315, s. 14.

**Anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af
Verwaltungsgericht Hannover (Tyskland) den 13. oktober
2011 — Laurence Prinz mod Region Hannover**

(Sag C-523/11)

(2012/C 13/09)

Processprog: tysk

Den forelæggende ret

Verwaltungsgericht Hannover

Parter i hovedsagen

Sagsøger: Laurence Prinz

Sagsøgt: Region Hannover

Præjudicielt spørgsmål

Udgør det en fællesskabsretligt ubegrundet begrænsning af retten til fri bevægelighed og ophold for unionsborgere i henhold til artikel 20 og 21 TEUF, såfremt en tysk statsborger, som har fast bopæl i Tyskland, og som studerer ved en uddannelsesinstitution i en af Den Europæiske Unions medlemsstater, kun ydes uddannelsesstøtte i henhold til Bundesausbildungsförderungsgesetz (lov om uddannelsesstøtte, herefter »BAföG«) til studier ved den udenlandske uddannelsesinstitution i ét år, fordi den pågældende ikke forud for påbegyndelsen af sit udlandsophold havde haft fast bopæl i Tyskland i mindst tre år?

**Anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af
Landgericht Hamburg (Tyskland) den 20. oktober 2011
— Novartis Pharma GmbH mod Apozyt GmbH**

(Sag C-535/11)

(2012/C 13/10)

Processprog: tysk

Den forelæggende ret

Landgericht Hamburg

Parter i hovedsagen

Sagsøger: Novartis Pharma GmbH

Sagsøgt: Apozyt GmbH

Præjudicielt spørgsmål

Omfatter begrebet »udviklet« i indledningen til punkt 1 i bilaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 726/2004 af 31. marts 2004 om fastlæggelse af fællesskabsprocedurer for godkendelse og overvågning af human- og veterinærmedicinske lægemidler og om oprettelse af et europæisk lægemiddelagentur (¹) ligeledes processer, hvorunder delmængder af et medikament, der er udviklet og færdigproduceret i henhold til den nævnte fremgangsmåde, efter recept og bestilling fra en læge, omhældes til en anden beholder, når lægemidlets sammensætning ikke derved ændres, dvs. navnlig fremstilling af brugsklare sprøjter, som er blevet påfyldt et medikament, der er godkendt i henhold til forordningen?

(¹) EUT L 136, s. 1.

**Anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af
Oberlandesgericht Wien (Østrig) den 20. oktober 2011 —
Bundswettbewerbsbehörde mod Donau Chemie AG m.fl.**

(Sag C-536/11)

(2012/C 13/11)

Processprog: tysk

Den forelæggende ret

Oberlandesgericht Wien

Parter i hovedsagen

Sagsøger: Bundeswettbewerbsbehörde

Sagsøgte: Donau Chemie AG, Donauchem GmbH, DC Druck-Chemie Süd GmbH & Co KG, Brenntag Austria Holding GmbH, Brenntag CEE GmbH, Ashland-Südchemie-Kernfest GmbH og Ashland Südchemie Hantos GmbH

Procesdeltagere: Bundeskartellamt og Verband Druck & Medientechnik

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Er EU-retten, navnlig henset til Domstolens dom af 14.6.2011 i sag C-360/09, Pfeiderer, til hinder for en national kartelretlig bestemmelse, hvorefter der (også) i sager, hvor man har anvendt artikel 101 eller 102 TEUF, sammenholdt med forordning nr. 1/2003/EF⁽¹⁾, uden undtagelse kun kan indrømmes tredjemænd, som ikke deltager i sagen, adgang til aktindsigt med henblik på at kunne forberede erstatningssøgsmål mod deltagere i et kartel, såfremt alle sagens parter indvilliger heri, og hvorefter retten ikke har mulighed for i det enkelte tilfælde at foretage en afvejning af de interesser, som EU-retten beskytter, med henblik på at fastlægge forudsætningerne for at bevillige eller nægte aktindsigt?

Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende:

- 2) Er EU-retten til hinder for en sådan national bestemmelse, hvis denne ganske vist gælder tilsvarende for en rent national kartelsag og ikke indeholder nogen særlig ordning med hensyn til dokumenter, som kronvidner har stillet til rådighed, men lignende nationale bestemmelser om andre typer af sager, navnlig indenretlig og udenretlig civilproces og straffeprocess, giver mulighed for aktindsigt i retsdokumenter, uden at parterne har indvilliget heri, under forudsætning af, at den tredjemand, der ikke deltager i sagen, kan sandsynliggøre en retlig interesse i at få aktindsigt, og der ikke foreligger overordnede interesser hos andre personer eller offentligheden, som er til hinder for at indrømme aktindsigt i det konkrete tilfælde?

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16.12.2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i traktatens artikel 81 og 82, EFT 2003 L 1, s. 1.

Anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Højesteret (Danmark) den 26. oktober 2011, Dansk Jurist- og Økonomforbund som mandatar for Erik Toftgaard mod Indenrigs- og Sundhedsministeriet

(Sag C-546/11)

(2012/C 13/12)

Processprog: dansk

Den forelæggende ret

Højesteret

Parter

Sagsøger: Dansk Jurist- og Økonomforbund som mandatar for Erik Toftgaard

Sagsøgte: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Skal beskæftigelsesdirektivets⁽¹⁾ artikel 6, stk. 2, forstås således, at medlemsstaterne kun kan bestemme, at fastsættelse af aldersgrænser for adgang eller ret til erhvervstilknyttede sociale sikringsordninger ikke udgør forskelsbehandling, såfremt disse sikringsordninger angår alderdoms- eller invaliditetsydelse?
- 2) Skal artikel 6, stk. 2, forstås således, at muligheden for fastsættelse af aldersgrænser kun vedrører indtræden i ordningen, eller skal bestemmelsen forstås således, at muligheden for fastsættelse af aldersgrænser tillige vedrører retten til udbetaling af ydelser fra ordningen?

- 3) Hvis spørgsmål 1) besvares benægtende:

Kan udtrykket »erhvervstilknyttede sociale sikringsordninger« i artikel 6, stk. 2, omfatte en ordning som rådighedsløn, jf. tjenestemandens lovens § 32, stk. 1, hvorefter en tjenestemand som en særlig beskyttelse ved afskedigelse begrundet i stillingsnedlæggelse bevarer sin hidtidige løn i 3 år og herunder fortsat optjener pensionsanciennitet mod at stå til rådighed for en anden passende stilling?

- 4) Skal artikel 6, stk. 1 i beskæftigelsesdirektivet fortolkes således, at den ikke er til hinder for en national bestemmelse som tjenestemandens lovens § 32, stk. 4 nr. 2, hvorefter der ikke ydes rådighedsløn til en tjenestemand, der har nået den alder, hvor folkepension kan udbetales, hvis hans stilling nedlægges?

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv. (EFT L 303, s. 16)

Sag anlagt den 28. oktober 2011 — Europa-Kommissionen mod Den Italienske Republik

(Sag C-547/11)

(2012/C 13/13)

Processprog: italiensk

Parter

Sagsøger: Europa-Kommissionen (ved B. Stromsky og D. Grespan, som befuldmægtigede)

Sagsøgt: Den Italienske Republik